

Hallituksen esitys Eduskunnalle Finnair Oy:n ulko- ja kotimaisten lainojen valtion takauksista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston antamaan vastavakuuksia vaatimatta valtion omavelkaisia ta-

kauksia Finnair Oy:n yhteensä enintään 310 miljoonan markan ulko- ja kotimaisille lainoille vuosina 1983—1985.

PERUSTELUT

1. Voimassaolevat takausvaltuudet

Finnair Oy:n osalta on tällä hetkellä voimassa kolmet eduskunnan myöntämät takausvaltuudet. Eduskunta on 29 päivänä toukokuuta 1979 oikeuttanut valtioneuvoston vastavakuuksia vaatimatta antamaan valtion omavelkaisia takauksia vuosina 1979—1984 Finnair Oy:n yhteensä enintään 200 miljoonaan markkaan nousevien lainojen vakuudeksi (550/79). Nämä takausvaltuudet, joita nyt on vielä käyttämättä 6,2 miljoonaa markkaa, myönnettiin kolmen DC-9-51 koneen hankinnan ja tarvittavien liitännäisinvestointien rahoittamista varten.

Eduskunta on 10 päivänä kesäkuuta 1980 oikeuttanut valtioneuvoston antamaan valtion takauksia vuosina 1980—1984 Finnair Oy:n yhteensä enintään 250 miljoonaan markkaan nousevien lainojen vakuudeksi (566/80). Nämä takausvaltuudet, joita on käyttämättä 124,2 miljoonaa markkaa, myönnettiin kaikkiaan kuuden käytetyn DC-9-41 koneen hankinnan ja tarvittavien liitännäisinvestointien rahoittamista varten.

Edelleen eduskunta on 14 päivänä huhtikuuta 1981 oikeuttanut valtioneuvoston vastavakuuksia vaatimatta antamaan vuosina 1981—1985 valtion omavelkaisia takauksia pääomamäärältään yhteensä enintään 350 miljoonaan markkaan nousevien laina- ja vuokrasopimusten

täyttämisen vakuudeksi (333/81). Nämä takausvaltuudet, joita on käyttämättä 83,8 miljoonaa markkaa, myönnettiin yhtiön kolmannen DC-10 koneen hankinnan ja tarvittavien liitännäisinvestointien rahoittamista varten. Kyseinen lentokone hankittiin sittemmin yhtiön käyttöön pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, jonka valtio takasi.

2. Finnair Oy:n lentokaluston hankinnat

Finnair Oy:n keskimatkojen lentokaluston muodostavat tällä hetkellä seitsemän 80-paikkaista DC-9-10-, kuusi 114-paikkaista DC-9-40-, kaksitoista 124-paikkaista DC-9-50- ja kolme 107-paikkaista Caravelle-lentokonetta. Näistä Caravellet ja vanhimmat DC-9:t ovat lähes 20 vuoden ikäisiä ja tulevat poistettaviksi laivastosta lähivuosina.

Lentokoneiden tyyppivalinta ja laatutaso ovat yhtiön kansainvälisen kilpailukyvyyn ja toiminnan taloudellisuuden kannalta merkittävimpiä tekijöitä. Pitääkseen tärkeimmän liikennesektorinsa kaluston ajanmukaisena, yhtiö on tutkinut jatkuvasti saatavilla olevia ja markkinoille tulevia lentokonetyyppejä.

Tällä hetkellä McDonnell Douglas Corporationin (MDC) valmistama 155-paikkainen DC-9-80 on kooltaan ja palvelutasoltaan sopivin yhtiön käyttöön Euroopan pitkillä pääreiteillä

ja se integroituu hyvin nyt käytössä olevaan, taloudelliseksi osoittautuneeseen DC-9-konekantaan. Finnair Oy on alustavasti hyväksynyt MDC:n tarjouksen kolmen keväällä 1983 valmistuvan DC-9-80 koneen toimituksesta. Neuvottelujen jälkeen tarjouksen ehdot on saatu poikkeuksellisen edullisiksi. Investointiin sisältyvät lentokoneiden ohella varamoottorit sekä varaosat.

3. Hankintojen rahoitus ja ehdotettavat takausvaltuudet

Hankinta on suunniteltu rahoitettavaksi noin 85 prosentin osuudelta lainoituksella ja 15 prosentin osuudelta yhtiön omalla rahoituksella, tulorahoituksella ja vanhan kaluston myyntituloilla. Yhdysvaltain vientiluottolaitos, Export-Import Bank of the United States, on alustavasti lupautunut rahoittamaan noin 60 prosenttia amerikkalaista alkuperää olevista toimituksista. Myös MDC osallistunee hankinnan rahoitukseen. Loppuosan rahoittavat yhtiön kotimaiset pankit mahdollisesti yhdessä niiden ulkomaisten osakkuuspankkien kanssa. Eximbank edellyttää, samoin kuin muut rahoittajat ehtojen edullisuuden varmistamiseksi, yhtiön pääosakkaan, Suomen valtion, omavelkaista takauksia lainaehdojen täyttämiseksi.

Hallitus pitää edellä selostettua lentokaluston hankintaa asianmukaisena ja Finnair Oy:n kilpailukyvyyn ja toimintaedellytysten kannalta tarpeellisena. Tämän vuoksi esitetään, että valtioneuvosto oikeutettaisiin vastavakuuksia vaatimatta antamaan valtion omavelkaisia takauksia Finnair Oy:n vuosina 1983—1985 tähän

tarkoitukseen ottamille pääomamäärältään enintään 310 miljoonaan markkaan nouseville lainoille.

Mikäli tilanne kansainvälisillä pääomamarkkinoilla paranee tulevaisuudessa olennaisesti, saat-
taa yhtiön kannalta olla edullista korvata ainakin osa nyt suunnitelluista lainoista nykyistä vielä edullisemmilla pitkäaikaisilla kiinteäkor-
koisilla lainoilla. Tämän vuoksi ehdotetaan, että mikäli valtion nyt esitettävien takausvaltuuksien nojalla takaamia lainoja uusitaan vuosina 1983—1985, lainojen uusimista varten otettujen lainojen vakuudeksi voidaan myöntää valtion takauksia näiden samojen takausvaltuuksien nojalla 310 miljoonan markan enimmäismäärää kuitenkin ylittämättä.

Sen perusteella, mitä edellä on lausuttu, esitetään,

että Eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla vastavakuuksia vaatimatta antamaan vuosina 1983—1985 valtion omavelkaisia takauksia Finnair Oy:n pääomamäärältään yhteensä enintään 310 000 000 markkaan nousevien ulko- ja kotimaisten lainojen ja niistä sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi siten, että muun kuin Suomen rahan määräisen lainan arvo lasketaan takausta annettaessa sovellettavan Suomen Pankin myyntikurssin mukaan; ja

että uusittaessa näitä lainoja vuosina 1983—1985 voidaan otettavien lainojen vakuudeksi myöntää valtion takauksia näiden samojen takausvaltuuksien nojalla edellyttäen, että valtion takausvastuu ei ylitä 310 000 000 markan pääomamäärää.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 1982

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri Jermu Laine